

BUDAPEST

BUDAPEST

„TámogatLak”

Roma fiatalok hajléktalanná válását megelőző projekt

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A Program alapadatai

Program címe: „TámogatLak” Roma fiatalok hajléktalanná válását megelőző program

Szerződés: 2023. Évi közszolgáltatási szerződés

Munkaszám: 3813

Támogató: Fővárosi Önkormányzat, Újpest Önkormányzata, Terézvárosi Önkormányzat, Ferencvárosi Önkormányzat

Megvalósító: Budapest Esély Nonprofit Kft.

Támogatási időszak: 2023.01.01. – 2023.12.31.

Támogatás összege forintban:	Fővárosi Önkormányzat:	50.000.000,-
	Újpest Önkormányzata:	3.000.000,-
	Terézvárosi Önkormányzat:	3.750.000,-
	Ferencvárosi Önkormányzat:	1.500.000,-
	összesen:	58.250.000,-

Támogatás intenzitása: 100%

Program célja:

A roma/cigány identitású, részben állami gondozásból kikerülő, részben hajléktalansággal, vagy egyéb, szociális hátrányaiknál fogva veszélyeztetett fiatalok számára olyan többlettámogatás biztosítása, amelynek segítségével javul foglalkoztathatóságuk, stabilizálódik lakhatásuk, nő a társadalmi integrációra való esélyük.

Főbb tevékenységek:

A programba bevont roma fiatalok (18-35 év) rendszeres, személyes mentori tanácsadásban, valamint csoportos foglalkozásokban részesültek a Program missziójával összhangban lévő egyéni céljuk kitűzése és megvalósítása érdekében. Továbbá havonta ötvenezer forint megélhetési támogatást kaptak 2023. január 1-től. A támogatás feltételeként a bevontaknak az együttműködési megállapodásban foglaltak alapján a közösen kijelölt egyéni célok megvalósításán kellett dolgozniuk. Céljaik megtervezésében és elérésében folyamatos képzések, tanácsadások és személyes mentorálás segítette őket.

Bevontak létszáma: 61 fő

Szakmai stáb:

1 fő projektvezető, 1 fő vezető mentor, 2 fő rész munkaidős mentor, 1 fő pénzügyi és adminisztrációs asszisztens, 3 fő tréner

Vezetői összefoglaló

A 2023-as évben immár negyedik TámogatLak programot indítottuk.

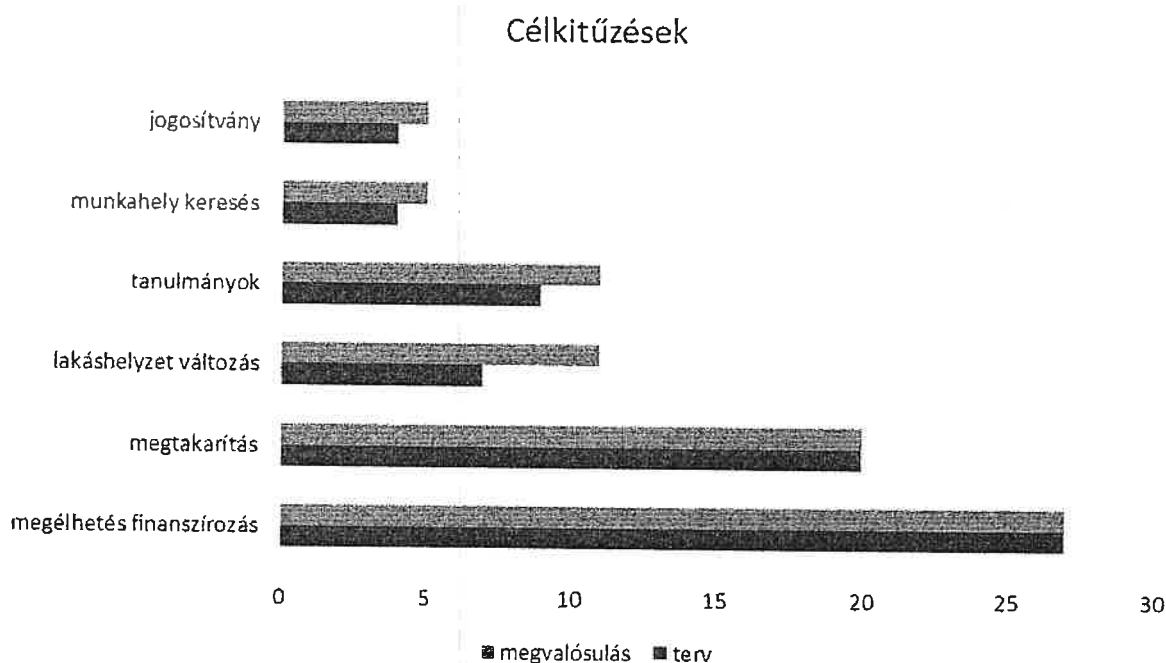
Ebben az évben négy kerületi önkormányzat bevonásával sikerült a támogatotti létszámot hatvanegy főre emelni.

A Fővárosi Önkormányzat 50főt, az Újpest Önkormányzata 4főt, a Terézvárosi Önkormányzat 5főt, a Ferencvárosi Önkormányzat 2 főt támogatott.

A 61 főt több mint 80 jelentkezőből választottuk ki, közülük az előző évi (2022. év) támogatotti körből tovább vittünk 15 főt. Ez utóbbi indoka, hogy az elmúlt időszak azt bizonyította, vannak a támogatottak között olyanok, akiknek több időre van szükségük, hogy az általuk elért eredményeket sikeresen hasznosítani tudják az életükben.

A második évüket töltő támogatottak, nagyon inspirálóan hatottak az új bevontakra is.

A program ideje alatt a célkitűzések a következők szerint alakultak:

A kitűzött célokat összességében mindenkinek sikerült megvalósítani. Több Támogatott nem egy célt tűz ki maga elé, vannak rövidebb és hosszabb távú céljaik. Az anyagi helyzet javulását 100%-ban elérték, a képzési hajlandóságot mutatja, hogy aki célként képzést vagy tanulmány befejezést tűzött ki maga elé az sikeresen el is érte a célját, itt is 100% a megvalósulás. A 2023-as évben jogosítvány megszerzését négy fő tűzte ki célként, végül öt fő tett sikeres vizsgát.

Összességében megállapítható, hogy reális elérhető célokat határoztak meg a program kezdetén a Támogatottak a mentoraik segítségével.

Végzettség:

A csoport képzettségi szintje emelkedett. Az általános iskolát befejezett száma öt fővel, a sikeres érettségizettek száma két fővel, az OKJ-s képzetséget megszerzők száma pedig négy fővel emelkedett a program során.

Lakhatás:

A mentoráltak nagy része szociális segítséggel tudja a lakhatását megoldani, illetve stabilan szinten tartani. Ebben a programévben 25 lakáscélú pályázatot adtak be a támogatottak a különböző kerületi, illetve a fővárosi lakáspályázatokra. Ebből 15 főnek sikerült a pályázata, 5 főt elutasítottak és 5 fő pedig még a döntésre vár. A támogatási év során két család vidéken tudta megoldani a lakhatási problémáját. A megélhetési támogatásnak köszönhetően, nem volt lakhatási válság egyik támogatottunknál sem, mivel a támogatás a már bérelt lakás fenttartásához hozzá tudott járulni.

A megélhetési támogatás felhasználása a következő képpen alakult:

Összességében a program elemei az alábbiak szerint hasznosultak:

- Az egyéni mentorálás segítette a támogatottakat abban, hogy reális, az élethelyzetükhöz kapcsolódó célokat jelöljenek ki. A mentorok továbbá személyesen kísérték végig minden ügyfelet, kezelték az elakadásokat, motiválták klienseiket nem csupán a megvalósítandó cél érdekében, hanem a bármely életterületen felmerült nehézségek esetén. Ezzel egy olyan stabil, kölcsönös bizalmon alapuló háttérrel biztosítottak, mely segítette az ügyfeleket céljaik elérésben.
- A tréningek, csoportfoglalkozások erősítették a támogatottak kompetenciáit, együttműködési képességét, asszertív kommunikációját. Hozzájárultak az önbizalom, és identitás erősítéséhez, önismerethez, melyet sikerrel tudtak a gyakorlatban is alkalmazni az álláskeresés, a munkahely megtartása, valamint képzések során.

A program elemeinek részletes kifejtése:

Mentorálás:

A program során egy vezető mentorról és két részmunkaidős mentorról dolgoztunk a sikerek elérése érdekében. A mentorálási folyamatról a következőket mondhatjuk el:

A mentorálás kettős rendszer, mely támogat, motivál.

A mentoráció akkor sikeres, ha megfelelő mentorok és motivált, aktív részvevők állnak kapcsolatban. Ennek a közös munkának a leginkább kiemelt és eredményes munkatapasztalatai a következők voltak a beszámoló időszaka alatt:

A programban bevontak hátrányos helyzetű, de munkavállalásra motiválhatók voltak. A célcsoport heterogén volt, mind az életkoruk, mind a megváltozott munkaképességük miatt, vagy a gyermeknevelés, vagy hozzátartozó ápolása miatt a foglalkoztatástól távoliak (főleg nők), s nem utolsó sorban az alacsony iskolai végzettségük, piacképes szakképesítéssel nem rendelkezők arányát illetően.

A feladat kettős volt: a támogatottak programban tartása, illetve az álláskereső munkaezőpiaci elhelyezkedés támogatásának elősegítése.

A kockázatok csökkentése érdekében a mentori rendszer működése kontrollálását többféleképpen szerveztük meg.

Vázlatosan áttekintve a kontroll-minimum a következő lépéseket tartalmazta:

- A helyzetelemzés és az elvárható mentori kapcsolatok meghatározását.
- Az etikus és az összes érintett fél számára hasznos céllal rendelkező kapcsolatokat.

A megfelelő mentor-mentorált párok kialakításának szakmai támogatása. A mentorok szakmai támogatása-képzése a korrekt folyamatok levezetése érdekében. Ezért a vezető mentor szakmai koordinálás kiemelkedő a folyamatos nyomonkövetésben, a mentori kapcsolatok folyamatos értékelésében, a káros helyzetek kialakulásának megelőzése érdekében.

A mentorok ezért havonta egy alkalommal a vezető mentor által vezetett egyéni szupervíziós foglalkozáson vettek részt, ami kellő segítségnek bizonyult a szakmai munka folyamatosságának a biztosításában.

A mentorság személy-központú módszeren alapult. A célcsoportok demográfiai, motivációs, személyiségi és konfliktuskezelési jellemzőikben is eltértek, ami kiforrott mentorokat kíván. Ilyen programokban cél a hátrányos helyzetű személyeknél/személyekkel olyan adaptív stratégia kidolgozása, amelyben megtanulják, hogyan lehet segítséget kérni és a felajánlott segítség közül választani. További feladat tudatosítani, mikor érdemes küzdeni, mikor meghátrálni és mikor másokhoz fordulni. A segítő feladata pedig a konkrét támogatáson túl a fentiekhez igazít ott tanulási folyamat facilitálása. A mentoraink személyes és csoportos konzultációk rendszeres tematikus éves munkában látták el ezt a feladatot és érték el minden bevontnál eredményt a saját, egyedi fejlesztő tervéhez képest.

A program során megvalósult tréningek bemutatása

A program ideje alatt 28 tréning és 4 klubnap került megrendezésre.

A tréningek személyesen, csoportokban zajlottak.

A Klubnapokat igyekeztünk a csoportot érintő problémák köré szervezni, és egy klubnap keretében meghívtuk a partner intézmények képviselőit a tapasztalatok kicserélése érdekében.

Munkaezőpiaci tréning

A tréning célja, hogy segítse a munkát keresők munkavégzéssel kapcsolatos motivációjának felkeltését, erősítését és fenntartását. A tréning célul tűzte ki, hogy a munka, a pályakorrekció, a képzések, és egyéb szolgáltatások iránti motivációjuk erősödjön, a munka világába történő bekapcsolódás, bennmaradás és a folyamatos és hosszú távú foglalkoztatás érdekében. A tréning az álláskereső technikák megismerését és elsajátítását célozza. Ezzel a résztvevő számára biztosítható a reális célállás-elképzelés kialakulása (ha az korábban hiányzott) és a professzionális álláskereső gyakorlat kialakítása, ennek következtében az aktívabb illetve hatékonyabb álláskereső. A foglalkozás során szituációs játékok megismerésén keresztül önálló álláskereső módszerek, és az önéletrajzírás elsajátításával, sikeres állásinterjú technikákkal ismerkedhetnek meg a munkát keresők.

Témakörök:

- A célok reális kiválasztása, illetve megfogalmazása.
- Az együttműködés felépítése, motiváció fejlesztése.
- A képességek kiaknázása.
- A társadalmi valóság bemutatása.
- A példamutatás, pozitív példák bemutatása.
- Az önálló döntés meghozatalának előkészítése, segítése.
- Akadályok felismerése, leküzdése.
- Segítséget nyújtunk a kapcsolati tőke mozgósításához.
- Ismereteket adtunk az állásinterjúra való felkészüléshez.

Roma Identitást erősítő csoportfoglalkozás

A tréning szükségességének a háttere:

Mindenkinek van személyes identitása, ugyanakkor mindenki része egy társadalmi identitásnak, azaz rendelkezik kollektív identitással, a „mi” érzéssel. Ez az állapot a magyarországi romáknál már a kettős identitást eredményezi. A kettős identitás azt jelenti, hogy az egyén egyszerre több identitáshoz lojális. Ezt a több identitáshoz való egészséges érzést és kötődést kívánjuk megalapozni és megerősíteni a tréningünk során.

Az alábbi nagy témaköreink, amelyeket már megvalósítottunk ebben a beszámolási időszakban. A nagy modulok témái pedig kisebb részletekben, a tréning órákra lebontva.

- Társadalmi integráció. Résztémái: a társadalmi integráció előnyei, hátrányai, integrációs jelenségek a társadalomban, a másság, a kisebbség fogalma. Esélyegyenlőség fogalma, az egyenlő bánásmód fogalma, egyéni és közösségi kapcsolódási pontok a társadalmi integrációhoz.
- Előítélet kialakulása, működése és mechanizmusa. Résztémái: Az előítélet, a sztereótipizálás, a diszkrimináció fogalmának körbejárása, értelmezése. Kialakulásuk mechanizmusai. Saját előítéleteink tudatosítása és azok csökkentése, mérséklése. Diszkrimináció tilalmának értelmezése. Esélyegyenlőségi politika értelmezése a mai magyarországi helyzetben. Egyenlő bánásmódról szóló törvény. Esélyegyenlőségi terv.

A tréning munkamódszere:

A tréning során olyan feladatok, gyakorlatok alkalmazására került sor, amelyek segítségével a résztvevők saját élmény szerzése útján, illetve a meg lévő saját élményének a behozatalával ismerkedhettek meg az adott témákkal.

A csoportos foglalkozásokat élvezik, élvezték a fiatalok, többször elmondják, hogy jó érzéssel tölti el őket, hogy beszélhetnek hasonló emberekkel, akik hasonlóan gondolkodnak a cigányságról, értik, ismerik a népcsoport nehézségeit. Kiemelkedő elem ezért a roma identitás erősítés, hiszen a romaságuk a lakhatás, a munkahelyi stabilizációjukat sajnos nagymértékben érintik, befolyásolják még ebben az országban.

Itt tudatosul bennük a gyökereikkel való találkozás, hogy önazonosak lehetnek saját magukkal, büszkék lehetnek a cigányságukra, arra, hogy a számtalan nehézség, akadályozó tényező ellenére eljutottak egy olyan szintre, ahonnan feljebb tudnak lépni a társadalmi lépcsőn, ahol segítséget kapnak és célirányosan segítik őket a saját terveik elérésében.

Személyiségfejlesztés

A személyiségfejlesztés modul résztvevői közül többen (kb. 10 fő) már a program első alkalma óta nagy aktivitást mutatnak és alkalomról alkalomra tapasztalható náluk az odafordulás, az érdeklődés, az ismeretek bővülése, illetve a bizalom épülése a program és a tréner, mentorok iránt. Az őszinteség kezdettől fogva eleme az alkalmaknak, de azok sokasodásával még inkább bepillantást engednek nehéz helyzeteikbe, életeményeikbe, ami tovább növeli a bizalmi szintet a csoportban és gyakorlati segítséget, közösségi élményt, a meghallgatottság érzését közvetíti minden csoporttagnak.

A résztvevők többsége mind a modulhoz tartozó ismeretanyagban, mind a saját személyiségfejlődésében mutat előrelépést, ami az életesemények kontrolljának megtartásában, az előrelépésben (pl. Szakma tanulása, albérletbe költözés, munkába állás, hatásom van az életemre érzés megélése) mutatkozik meg a gyakorlatban. A kisebb aktivitást mutató résztvevők esetén előrelépésnek és fejlődésnek tekinthető, hogy számolnak a célzott segítségkérés lehetőségével.

Tervek a 2024. évre:

A Fővárosi Önkormányzat támogatásának köszönhetően a 2024-es évben meg tudjuk tartani az eddigi létszámot, így újra 61 fővel valósítjuk meg a programot.

Három kerület továbbra is részt vesz a programban. A IV., a VI. és a IX. kerület.

Távlati cél a támogatotti létszám további emelése a következő években, több kerület bevonásával.

Budapest, 2024. január 15.

Czinke Sára
projektvezető

Melléklet:

mentori beszámoló

Záró beszámoló összesítés a mentorok szakbeszámolóí alapján.

Időszak: 2023.január 01.- 2023. december 31.

A projektünk célja, hogy a bevont hátrányos helyzetű fiatal felnőtteket hozzásegítse a közeljövőt érintő tervezésekhez azok megvalósításához, növelje a motivációjukat, esélyüket a felnőttoktatási képzés és a munka-erőpiaci szektorokban, hogy piacképes tudást, magasabb értékű szakképzettséget szerezzenek.

A 80 pályázó közül 2022. decemberében kiválasztásra került 61 felnőtt.

A projektben végig tartottuk az egyénre szabott mentorálást. A kikerülő pályázók helyett minden esetben újak kerültek bevonásra.

A célok elérése érdekében a fő tevékenység a bekerült támogatottak mentori támogatása volt.

A programban három mentor dolgozott egyidejűleg. Egy vezető mentor és két négyórában megbízott mentor. Végzettségüket tekintve pedagógus, szociális munkás, szociálpedagógus szakemberek, akiket szakmai felkészültségük, képzettségük, korábbi munkatapasztalatuk alkalmassá tett a mentori feladat ellátására.

A program idején a fluktuáció minimálisnak tekinthető, oka az volt, hogy a munkaerő- piac, illetve nem Budapesti lakás megoldásokat találtak a távozók.

A két mentor személyenként 15-15 támogatottat mentorált a projekt folyamán. A vezető mentor pedig a szakmai koordinálás mellett a fennmaradó 31 főt.

A mentorok nyomon követték a bevontak személyiségfejlődését, figyelemmel kísérték tanulmányi útjukat, segítették a tehetségük kibontakoztatását, a megfogalmazott céljaik elérését.

A mentori munka főként mentálhigiénés támogatás, segítő beszélgetések formájában valósult meg. A támogatottak megosztották mentorukkal mindazokat a nehézségeket, konfliktusokat (legyen az belső konfliktus is) okozó problémás helyzeteket, életeseményeket, melyekkel a családjukban, a munkahelyi környezetben, közösségben, a társas kapcsolataikban szembesültek, amelyek kisebb vagy nagyobb mértékben hatással voltak a mindennapjaikra, teljesítményükre.

A mentorok személyes támogatása eredményeként a programban résztvevők egyre magabiztosabbá váltak, nőtt az önismeretük, fejlődtek egyéni és társas kompetenciáik, segítséget kaptak ahhoz, hogy teljesíteni tudják az lefektetett rövid és hosszútávú céljaikat. Itt emelném ki a roma identitás tréning fontosságát, szerepét és innovációjára való ösztönzést. Mivel a roma származás felvállalását alapfeltételként tekintjük ahhoz, hogy a program részesei lehessenek, így ezzel az identitással a program ideje alatt fókuszáltan és építkezően foglalkozunk. Történeti, hagyományi, kulturális megközelítések mellett teret engedünk a személyes megtapasztalások megosztásának, a belső konfliktusaink átbeszélésére, a többségi társadalomban való hétköznapi kisebbségi létünk átélésére egyaránt. Ezt a tréning elemet a következő projekt szakaszban- évben még inkább tudatosabban, hosszabb időt és nagyobb teret hagyva kell alkalmazni.

Megtapasztaltuk, hogy ha erre megfelelő időt és teret hagyunk, ha megismerhetik egymás gondolatait, helyzetét és azok megoldási kulcsait, akkor a saját feladataikat is koncentráltan tudják végezni, céltudatosabban tudják tenni a dolgukat azért, hogy egy fokkal feljebb léphessenek.

A mentorok havi rendszerességgel motivációs egyéni beszélgetéseket is szerveztek a mentoráltjuk részvételével. A vezető mentori munka része volt negyedéves személyes motiváló beszélgetések levezetése valamint az intézmények, mint, a családok átmeneti otthonainak, a leányanya intézeteinek vezetőivel, kerületi családsegítő központok, civil szervezetek vezetőivel való egész éves szakmai kapcsolódás fenntartása.

A találkozásokkal, beszélgetésekkel sikerült közelebb kerülni, bizalmasabb kapcsolatot kialakítani a program résztvevőivel. Több esetben kérték a támogatottak a mentor segítségét, a gyermekükkel kapcsolatos, számára nehézséget jelentő, konfliktusos helyzetek megoldásában, mellyel az iskolában kell megküzdnie a gyermekeiknek.

A program, így a mentorok kiemelt célja az volt hogy elfogadtassák azt az elvet, hogy a tanulás megtérül, hogy a tanulással és egyéb körülményekkel kapcsolatos nehézségek ellenére érdemes a küzdeni, elkezdni vagy éppen befejezni az abbamaradt tanulmányokat, hogy a képességeihez mérten a legmagasabb képzettséget elérje.

A mentori személyes jelenléttel párhuzamosan elérhetőek voltak számukra az aktuális felnőttoktatási képzések, a meghirdetett állások egyaránt.

A program kiemelten kezeli a szakmai partnereit egész évben. Igyekszünk velük a kialakított kapcsolódást egész program ideje alatt fenntartani. A szakmai egyeztetéseken, találkozókön tapasztalatot cseréltünk jó gyakorlatokról, innovatív pedagógiai módszerekről, melyek a bevontak sikeresebb előrehaladását, jobb eredmények elérését segítik. A hálózatosodás során közös programokat is szeretnénk majd megvalósítani a következő programévekben.

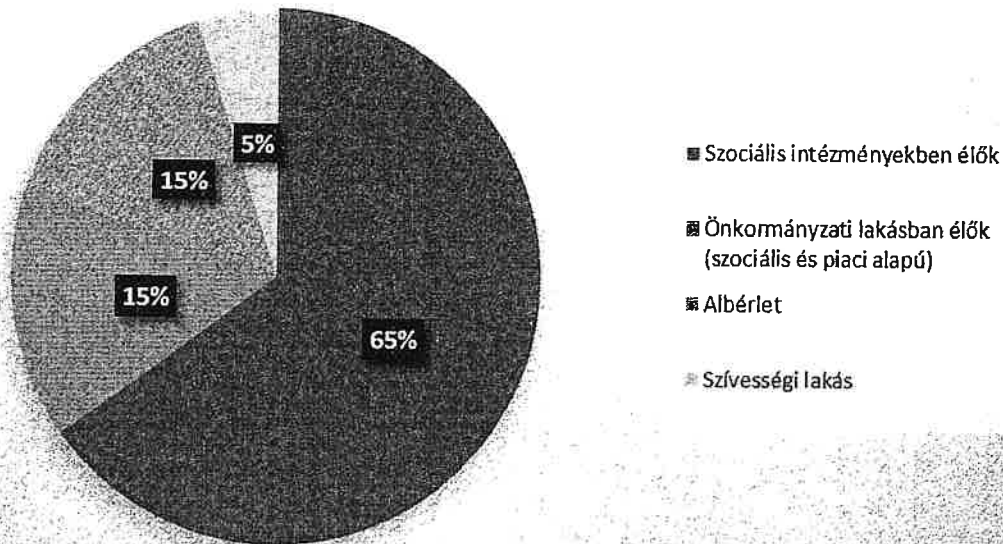
Az idei projektben is hangsúlyos szerepet kapott a közösséghez tartozás érzésének erősítése a résztvevőkben. A csapatépítő, ismerkedős klub találkozásokat ebben az évben is útjára indítottuk. Nagy szerepet és tetszést kapott ismét az Élő Könyvtár valamint roma származású közéleti és művész emberekkel való találkozások, beszélgetések, életutak megismerése.

Az itt kialakult jó hangulatot a közösségépítésre, a közösségi élmények fejlesztő hatását a mentorprogramban is igyekeztünk kihasználni és fenntartani.

A projekt fizikai befejezésének napjára, azaz 2023. december 31-ére a felhívásban előírt összes kötelező, illetve az összes vállalt szakmai tevékenység megvalósult. Ezek részletes leírása az alábbiak összegzése.

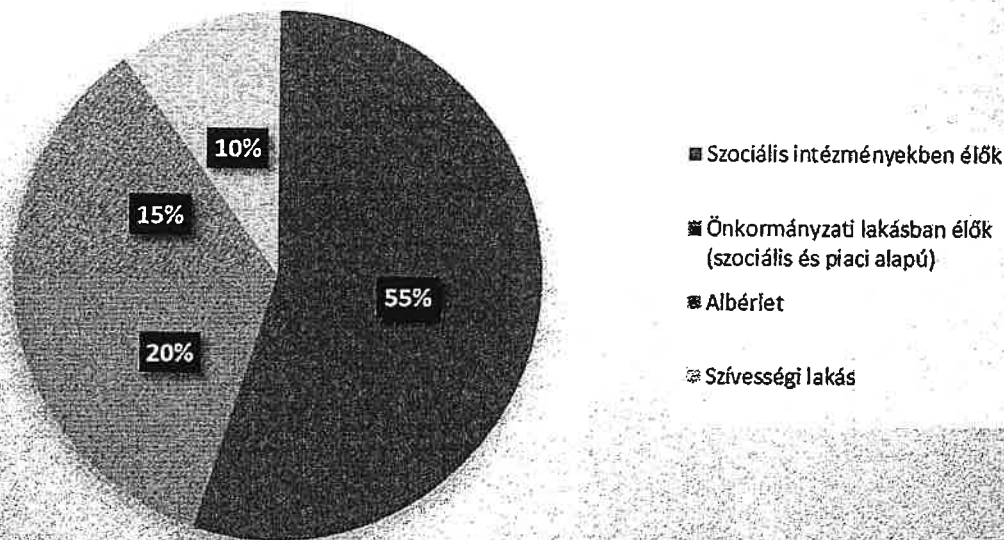
Program eleji állapot lakhatás szempontjából:

Lakhatás

Program végi állapot lakhatás szempontjából:

Lakhatás

A lakhatási szegénység a programunkban is nagy százalékban tapasztalható volt. Ezt leginkább a szociális intézményekben élők magas száma, aránya mutatja. A 2023-s pályázóink és a program résztvevői is magas számmal éltek a Családok Átmeneti Otthonaiban (Vöröskereszt, az S.O.S Krízis, a Lélekprogram, s ezek kiléptető lakásaiban) az egyedül álló anyák az anyaintézetekben (mint a Lea pl.). Albérletet kivéve szám ugyan növekedett a tavalyi évhez képest, de még mindig magas az előítélet tapasztalható a lakáspiacon ezzel a társadalmi csoporttal szemben. Nehezen, szinte a zárt ismeretségi körökben tudnak albérletet kivenni még mindig. Önálló élet biztonságát sok családnak a szülők, rokonoknál kialakított szoba biztosította. Az önkormányzati lakáspályázatokra egész évben nagy figyelem összpontosult. Minimálisnak mondható a csoporton belüli önkormányzat bérlakás elnyerése, de a program egyéni mentorálásának és az intézményesített kapcsolati rendszerének köszönhetően az

önkormányzati lakásban élők száma növekedett 5%százalékkal. Ezen pályázati kiírásoktól kezdve egészen a beadásig segítette a mentori jelenlét.

Legfontosabb mentori feladatok voltak a lakhatás kapcsán:

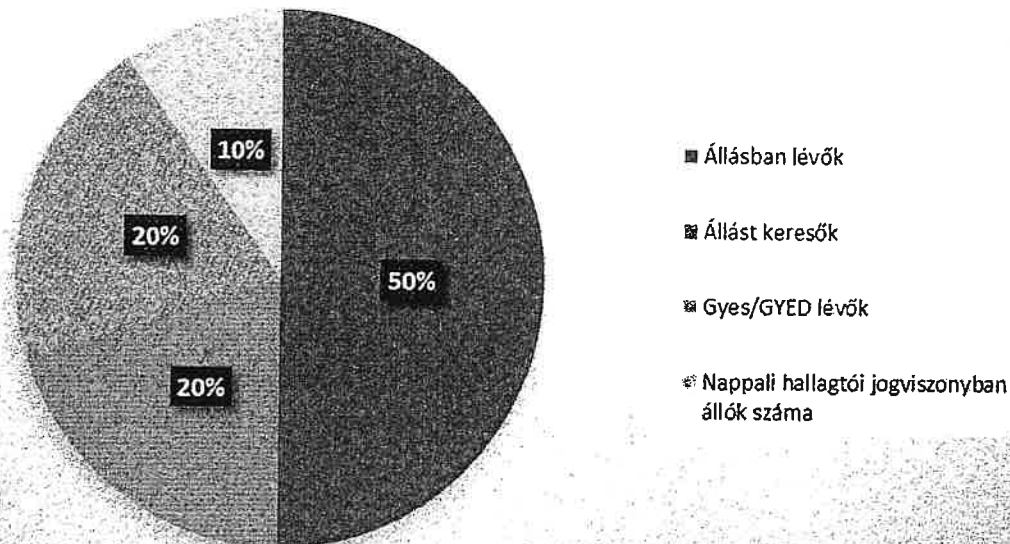
- kapcsolatot tartani a szociális intézmények vezetőivel, a családok gondozóival annak érdekében, hogy a mentorált a lehető legnagyobb támogatásban és összhangban kapja meg az intézményi támogatásokat.
- az önkormányzati lakáspályázatokkal kapcsolatos dokumentációs segítségnyújtás
- az albérlet hatékonyabb megkeresése kapcsán felvettük a kapcsolatot az Utcából Lakásba Egyesülettel, ahol a lakásprogramjaik keretében több mentorált is sikeresen albérletet talált.
- Kapcsolati tőkénket jól használva az albérletet sikeresen találóknak felajánlottunk egy ingyenes közjegyzői szolgáltatást, hogy a lakásbérleti szerződésük hivatalos, kétoldalú és szabályos lehessen.

Amit a mentori munka megtapasztalása kapcsán a lakhatási területen tett innovációs javaslataink, amelyeket már a 2023-s programév végén el is kezdtünk:

- szorosabb kapcsolat és egész évben egy-egy szakmai konzultáció fenntartása a bentlakásos szociális intézmények vezetőivel, az érintett családok családgondozóival.
- a kapcsolati tőkébe beemelni és rendszeres konzultációkon szakmai kapcsolatot kiépíteni olyan magán kiadókkal, akik hajlandóak hátrányos helyzetű, roma emberek számára kiadni piaci alapú ingatlanokat, lakásokat
- szorosabb kapcsolatot kiépíteni az Utcáról Lakásba Egyesület lakhatási programjaival, ahol lakásügynökségek, szociális alapú felújításra váró lakások vannak az Egyesület tulajdonába Budapesten.
- Felvenni a Budapesti Önkormányzatok lakásügyi bizottságaival a kapcsolatot, hogy aki a Támogatlak Program részese az juthat -e plusz 1 ponthoz a bírálat, a mérlegelés során.

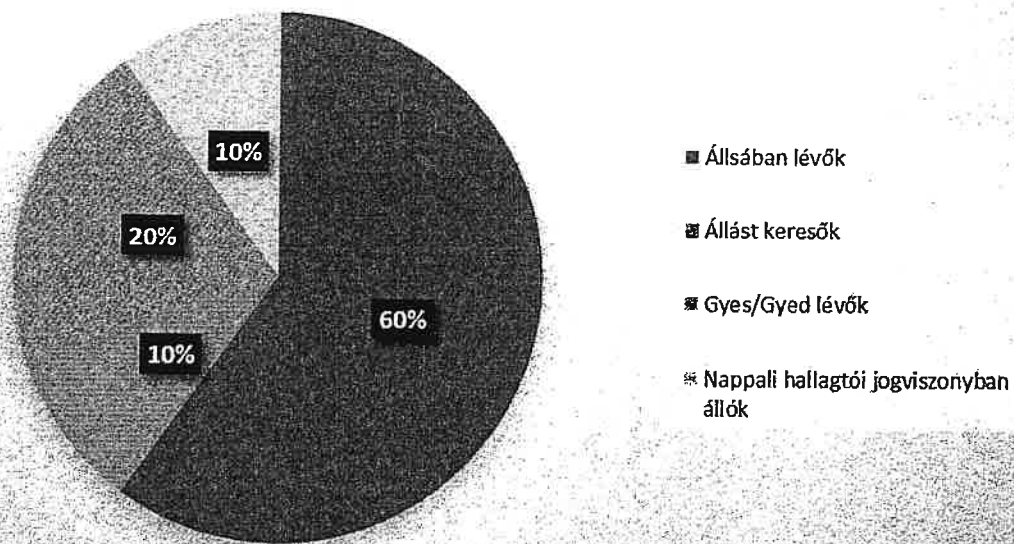
Program eleji állapot munkaerő-piaci helyzet alapján:

Munkaerő- piaci helyzet

Program végi állapot munkaerő-piaci helyzet alapján:

Munkaerő- piaci helyzet

Programunkban kiemelten magas az alacsony végzettségűeknek nevezett csoport tagjai, egyrészt Ők azok, akik még az általános iskolát sem fejezték be, másrészt a munkaerőpiac szereplőinek azon tagjai, akik ugyan elvégezték az általános iskolát, de ezen kívül semmilyen végzettséget nem szereztek, azaz szakma nélkül szintén kevés esélyük van az elhelyezkedésre. Ez a magas arány meghatározza a program résztvevőinek a munkaerő-piaci státuszát, a mentori feladatköröket és hatással bír a munkaerő-piaci tréning szakmai tartalmára, bementi és kimeneti pontjaira egyaránt. Nagy hangsúlyt fektettünk az egyéni mentorálásban arra, hogy az álláskereső rövid időn belül megtalálja a számukra kedvező állást,

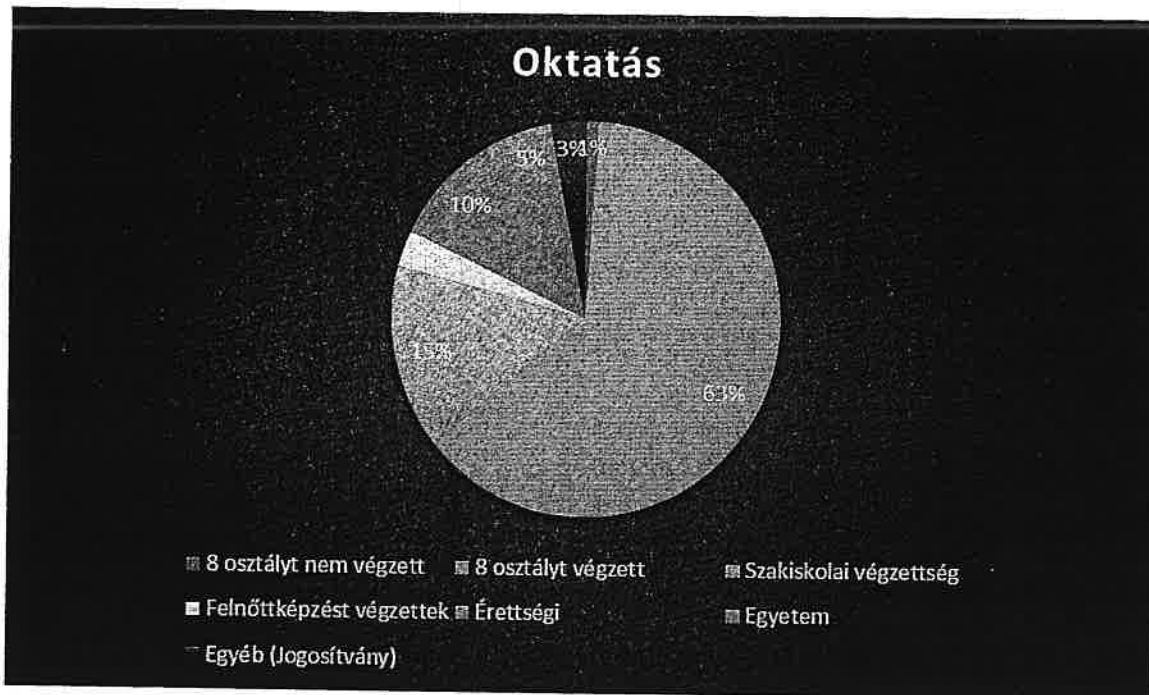
munkahelyet. Ezt ahogyan a diagramm is mutatja el is értük, hiszen a program záró időszakára csökkent az álláskereső száma és többen lettek és maradtak is állásban, foglalkoztatottként a résztvevők közül.

Legfontosabb mentori feladatok s egyben innovációs javaslataink a munkaerő-piaci terület kapcsán:

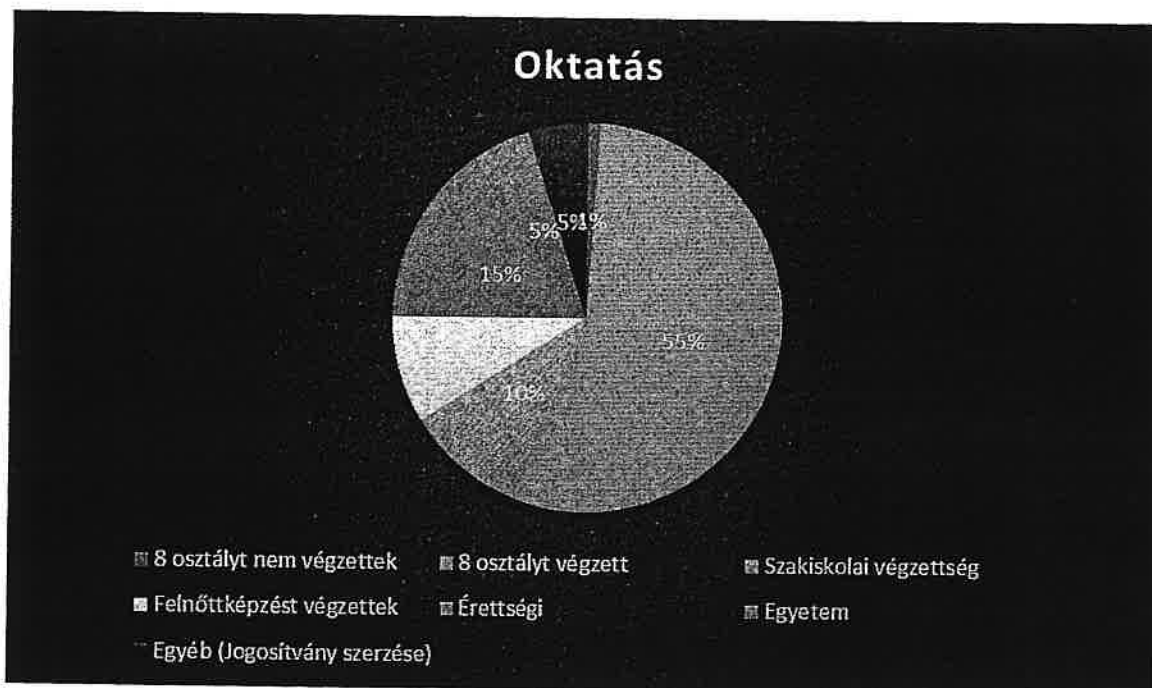
- feltérképezni az egyéni munkaerő-piaci esélyeket- összhangban az eddig megszerzett tudással, végzettséggel
- a foglalkoztatási szolgálatokkal, az álláskereső irodákkal való szorosabb, egész évre kiterjedő szakmai kapcsolat kialakítása és annak szakmai folyamatos fenntartása mentori szinten
- a munkaerő-piaci intézkedéseink mellett párhuzamosan egész évre kiterjedő oktatási lehetőségek feltérképezése és nyomon kísérése egyéni szinten. Mint az általános iskola befejezése felnőttek számára, a felnőttképzési szakmák elsajátítása, lehetőségei
- Egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek és képességek fejlesztése, amire a munkaerő-piaci tréning keretében a 2024-s évben nagyobb hangsúllyal kell gondolnunk és megvalósítanunk
- Vállalkozóvá váláshoz kapcsolódó alaptudás készségek átadása

Programunk a munkaerő-piaci célja a hátrányos helyzetű emberek munkaerőpiacra való belépésének vagy visszailleszkedésének segítése, hogy elősegítse a munkanélküli és inaktív emberek – kiemelt figyelmet fordítva a romák problémáira – munkaerő-piaci beilleszkedését az oktatás és képzés, a foglalkoztatás és a szociális szolgáltatások eszközeit ötvöző kezdeményezések támogatásán keresztül. Ezt a kiemelt célt kell alátámasztania a munkaerő-piaci tréningnek és az egyéni mentorálásnak egyaránt ezen a területen.

Program eleji állapot oktatás szempontjából:

Program végi állapot oktatás szempontjából:

Ahogy a diagramm ezen része jól mutatja az egyéni célok és az egyéni mentorálás összhangban volt. Nőtt az általános iskolát befejező száma, a jogosítvánnyal rendelkezők száma, nőtt a felnőttképzésben szakmát szerzők száma.

Mentori munkáink tapasztalata ezen területen és egyben innovációs javaslataink:

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű célcsoport alanyai gyakorlatilag kivétel nélkül valamilyen szintű mentális problémával rendelkeznek, éppen ezért elengedhetetlen, hogy egyénre szabott, differenciált fejlesztésben részesüljenek. Ez a fejlesztés vonatkozik egyrészt a mentális problémák leküzdésére, másrészt a tanulási, képzettségi és készség problémák leküzdésére. Az egyéni mentorálásunk alap meghatározása is volt ez egyben.

Megtapasztaltuk az előző évek során is, hogy a személyiség stabilizálásának elérése és megfelelő énkép kialakítása a tanulási folyamat alapvető feltétele, hiszen ez meghatározza, különösen egy hosszabb idejű képzés esetén, a képzés folyamán adódó konfliktusok kezelésének módját, illetve a türekszűzöt. A programunkban lévők ezen képességek alig vagy egyáltalán nem voltak birtokában.

A mentori munka folyamán láttuk, hogy a tanulási motivátlanság, a halmozottan hátrányos helyzetűek egyik legerőteljesebb jellemzője.

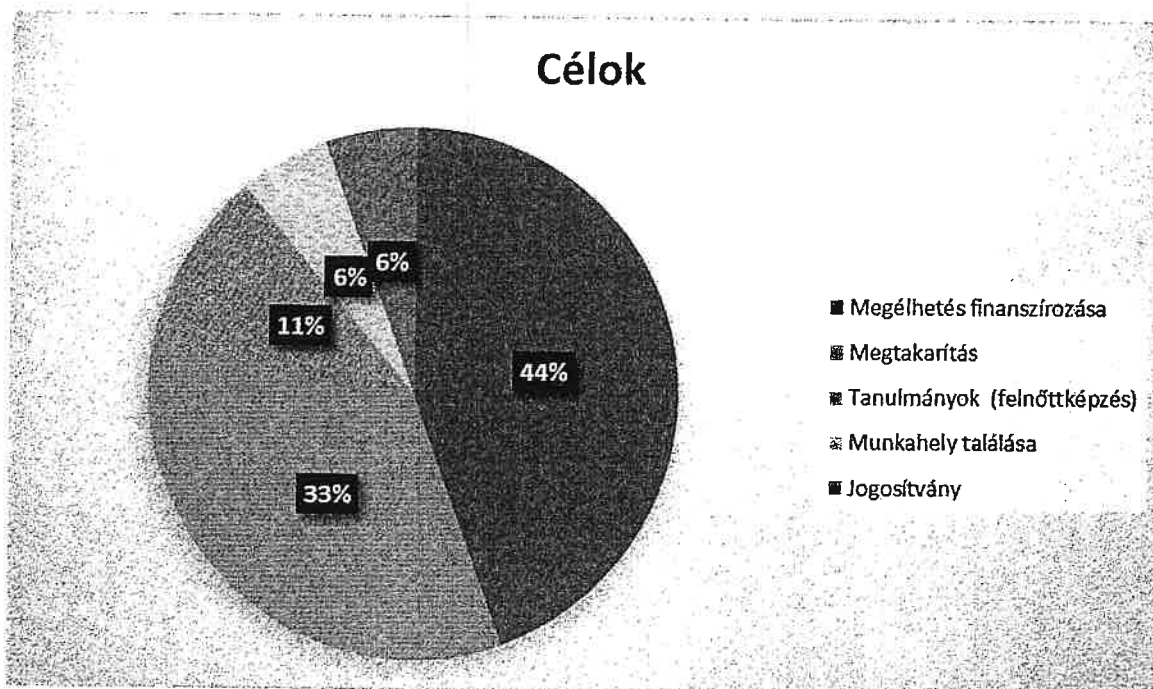
Nehéz megtalálni az egyénre szabott motiváltsági állapotot, s ezután annak a fenntartása kiemelten nehéz a mentori munka során, hogy ahogy a fentebb diagramm is mutatja azok eredményekben is látszani tudjanak. Ha az egyénre szabott motiváltságot nem érjük el, akkor -e nélkül gyakorlatilag nem következhet be a képzettség iránti igény s annak a folyamatos fenntartása. Természetesen mindez befolyásolja a tanulási készséget is, tekintettel arra, hogy ezek a támogatottak komoly ismerethiánnyal rendelkeznek, a motiváció és a tanulási kényszer fenntartása rendkívül fontos tényező.

Összefüggésben van, hogy a körülményekből adódóan a halmozottan hátrányos helyzetű emberek még a tanulási motiváció megléte esetén is kommunikációs problémákkal rendelkeznek, mely negatívan hat vissza tanulási készségükre és eredményességükre is. A kommunikációs képesség ma már az alapkompenciák közé tartozik, mindkét felsorolt tényező miatt tehát a kommunikációs készség fejlesztése az ismeretszerzési folyamat alapvető feltétele. Ezek alapkompenciákra a mentori munkáinkban kiemelten figyeltünk és mind a csoportos és mind az egyéni mentorálások kapcsán ezeket a képességeket pótoltuk is a program adta keretek lehetőségeiben.

Javaslataink:

- Több felnőttképzési céggel felvenni a kapcsolatot és szakmai konzultációk keretében minél egyénre szabott tudás- transzfert megvalósítani a gyakorlatban
- a közös együttlétek egy részét a tanulás módszertanára fordítani

Egyéb

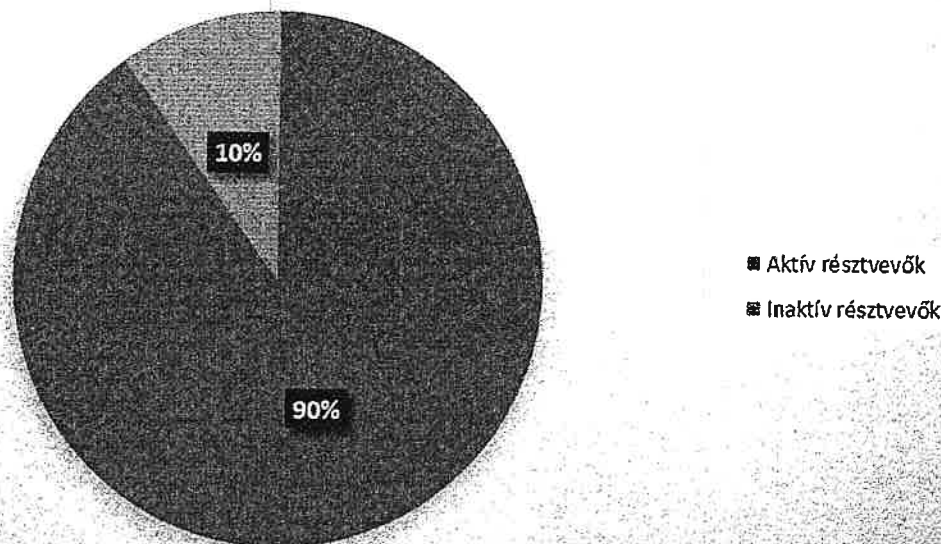
A célok megfogalmazás és annak a reális megvalósításának az útját, a módszereit a mentor segítségével rögzül és valósul meg. Ahogyan ezen a diagramban is látható, a célok a 2023-s évben a megélhetés, az anyagi biztonság fenntartása volt. Ebben az albréleti, a közüzemi számlák költségei, a gyerekek óvodai, iskolai, sport kiadásai szerepeltek leginkább.

A megtakarítást a szociális intézményekben élők fogalmazták meg leginkább, jól látható, hogy a szociális háló, mely jelen esetben a programunk és a szociális otthonok jól működnek együtt. A

bevontak 33 százaléka jelentős megtakarítást ért el, melynek segítségével kiléphetett a több éve tartó szociális lakásprogramokból.

Nagy öröm mindig nekünk, mint a program megvalósítóinak, hogy a programban bevontak saját képzésükre is költöttek a támogatott összegből. Elértük sőt meg is haladtuk a 10 százalékot a 2023-s program évben is. Ennek a százalékos emelése az idei programunknak is egy kiemelt nagy célja.

Tréningen való részvétel

A tréningeken a résztvevők nagy százalékban aktívak. Saját gondolataikkal hétről -hétre hozzájárulnak és egyben alakítják is a nem kőbe vésett szakmai programot, amelynek mi mindig örülünk, hiszen mindegyik tréningünk az aktív jelenlétre, az kooperációs együttműködésre irányul.

A munkaerő-piaci tréning: alapvetően a munkahelyről és a munkaerőpiacról adunk tájékoztatást. A munkaerő-piaci információk a munkaerőpiac múltbeli és jelenlegi helyzetét, valamint az azokat érintő előrejelzéseket próbáljuk átadni és gyakorlatban felkészíteni a résztvevőket ezekre az alapokra, illetve a változásokra. Megmutatjuk, mely területeken bővülnek, illetve szűkülnek a munkalehetőségek, milyen hivatások léteznek, mit kell tanulnia ahhoz, hogy szakképesítést szerezzenek egy-egy adott területen, mi szükséges egy hivatás megkezdéséhez, hogyan találjon vagy változtasson munkahelyet, vagy lépjen előre karrierjében.

Személyiségfejlesztő tréning: az emberi működésünk egy komplex rendszer, és az egyensúly hiánya minden része hatással van az egészre. A „Miért” és „Hogyan” kérdésekre adott válaszok mind-mind vezérfonalak az életünkben, amelyek átbeszélésre egy interaktív- játékos formájában mutatunk rá a tréning időkeretében. Az önismereti munka során készségeinket és kapacitásainkat fejlesztjük, hogy jobban megértsük és irányítsuk önmagunkat, és ezzel támogatjuk a boldog és teljes élet kialakításához. Az önismeret megtalálása létfontosságú. Tudnunk kell, mi az, amiben jól működünk és mi az, ami hátráltat minket. Ezen információk birtokában tudjuk alakítani életünket a legjobb irányba. Ezek az alapok egy kirekesztett kisebbségi csoport életében pedig óriási fontossággal bírnak, amire a tréning során tudatosan figyelünk és hiányt pótlunk.

Roma Identitást megerősítő tréning: „A pozitív többségi identitás az előítéletes gondolkodás és a diszkriminatív cselekvés elhagyását tűzi ki célul.

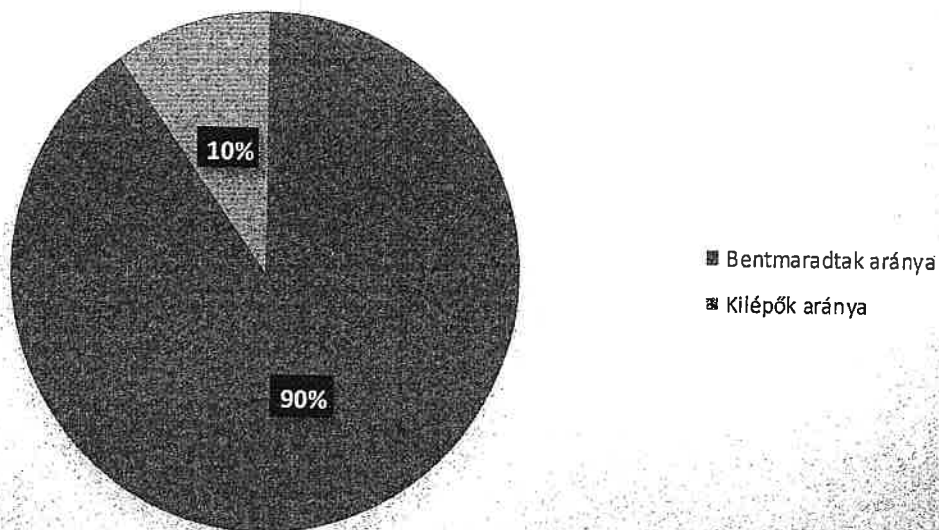
Úgy véljük, hogy egy roma felnőtteket befogadó programban szükséges a pozitív kisebbségi (etnikai) identitás, a szenzitivitás tréning, egy etnikai identitást erősítő beszélgető sorozat alapjainak kidolgozása és annak a megvalósítása minden évben. Ez a rész öleli körbe az egész programot, erre épül a csoportos

és az egyéni mentorálás is egyértelműen. Ez által segítjük a résztvevőket egy erős és felelősségteljes kisebbségi identitás kialakításában.

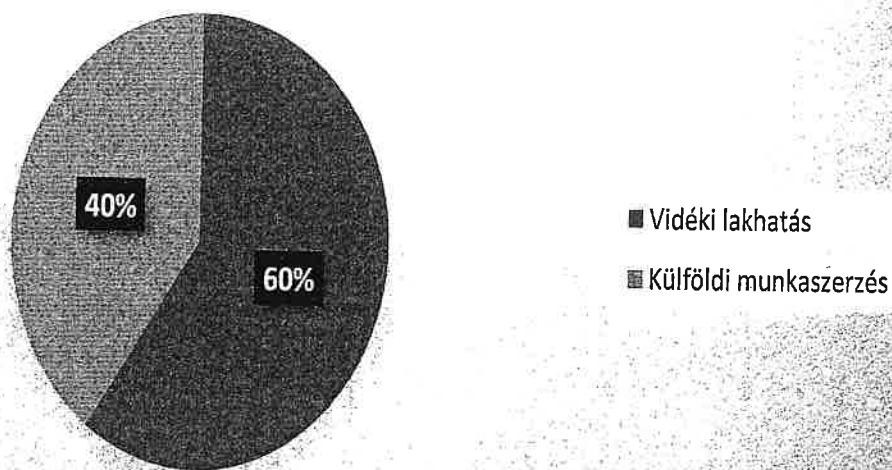
A tréning keretében gyakorlatokon és megbeszéléseken, vitákon és ismeretek átadásán keresztül arra törekszünk, hogy kritikai gondolkodást alakítsunk ki a résztvevőkben a társadalmi igazságtalanságokat látva, miközben empátikus és egyenrangú interakció létrehozására ösztönözzük őket.

Az eddig elért eredményekkel kapcsolatban: egy tréning hatékonyságának lemérése nem könnyű feladat, különösen a hosszú távú eredményeket illetően. A kapott visszajelzések alapján úgy látjuk, hogy sokakban sikerült változást elérnünk, még ha csak annyit is, hogy elgondolkoznak egy-egy előítéletükről, önmaguk válaszain, saját megoldási gyakorlatainkon. Hosszú távon pedig azt reméljük, hogy a résztvevők jelentős részét sikerül elindítanunk a felelős többségi – kisebbségi identitás felvállalásának útján. Lehetőséget teremtenek az együttléteink az önkifejezésre, az identitás erősítésére, és biztosít egy közösség ábrázolására is. Ezen keresztül a kisebbségi csoportnak módja van bemutatni saját kultúráját, szokásait, nehézségeit és sikereit a saját nézőpontjából.

Programban bentmaradt résztvevők aránya

Kilépés okai

Ahogy ez a diagramm szemlélteti a bevontak csupán 10 százaléka hagyta el a befejezése előtt a programot. Ebben a 10 százalékban sikeres egyéni megoldásokat láthatunk. Egy része más országban, illetve vidéken talált munkalehetőséget és lakhatást. A mentori segítségnyújtás az ő esetünkben is a program befejezéséig szólt.

Az ilyen jellegű komplex – segítő programokban a mentornak meghatározó szerepe van a mentorálási folyamatban és a személyes hatása nagyon is lényeges tényezője annak, hogy a bevontak a program végéig bent maradjanak és a személyes életükben pozitív változások következzenek be.

Mentori tevékenységeink által segítettünk abban, hogy a bevont:

- tanuljon és tapasztalatot szerezzen.
- hatékonyabbá váljon a munkájában.
- új készségeket tanuljon.

- nagyobb önbizalmat és önismeretet fejlesszen ki.
- jobb döntéseket hozzon.
- fejlődjenek a vezetői készségei.
- jobban tudjon kommunikálni.
- építeni tudja a kapcsolatrendszerét.